

Mūsų Lietuva

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR RESPONSÁVEL
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: MONS. P. RAGAZINSKAS
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S:
AV. ZELINA, 515 - C. POSTAL 4118
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA 30,00

NR. 786 (22)

SÃO PAULO — BRASIL — 1964 M. GEGUŽĖS MĖN. — MAIO 30 D.

XVI METAI

Parašų rinkimas baigiamas 1 d. birželio

Parašų rinkimas Lietuvos pasiuntinybės ir konsulato atstatyme reikalu turi būti baigtas ligi 1 d. birželio mėn. Visi lapai su parašais turi būti įteikti parašų rinkimo komitetui.

Lietuviams, kurie dar nėra pasirašę, prašoma kad tai padarytų kaip galimt greičiau pas parašų rinkėjus savo apylinkėje, arba Vila Zelinoje šį sekmadienį.

«Ouro para o bem do Brasil»

Ką reiškia šitas sakinyvisi žino. Istorija «Ouro para o bem do Brasil» — Auksas Brazilijos Gerovei — yra šitokia.

Po laimingai pavykusios 31 d. kovo ir 1 d. balandžio revoliucijos, kurios dėka kraštas buvo išgelbėtas iš komunizmo nasrų, nauja vyriausybė kraštą radoQUALINTĄ, IZDĄ IŠEIKVOTĄ. Naujai vyriausybei padėti ekonomiškai sustiprėti «Diários Associados» iniciatyva buvo suplanuotas aukų — aukso ir pinigų rinkimas kuris šiuo metu jau beveik visoje Brazilijoje yra vykdomas. Šitas sumanymas rado didžiausio pritarimo. Kaip visi gali televizijoje pastebėti, didžiausios žmonių eilės savo auką, la svu noru, neša iš komunizmo pavojaus išgelbėti Tėvynei atstatyti. Ir tai vių klasių žmonės. Čia pat greta milijonieriaus, eilėj stovi paprastas fabriko darbininkas.

Kodel žmonės taip gausiai ir entuziastiškai remia šią iniciatyvą. Todėl, kad jie visi labai gerai žino, kad jei būtų Brazilijoje valdžią į savo rankas paėmę komunistai tai jie ne tik tą dalį, kurią dabar aukoja krašto gerovei būtų atėmę, bet viską: namus,

žemes, industrijas, o ir tai kas yra svarbiausia žmogui — laisvę ir daugeliui net gyvybę.

Todėl tos visos žmonių dėdos aukos yra padėkos ženklas revoliucinei vyriausybei už krašto išgelbėjimą. Ir mes lietuviai privalome savo dalį įnešti.

Jau dalis lietuvių savo aukas yra įteikę. Tačiau patartina visiems lietuviams savo aukas sudėti krūvon ir kartu organizuotai įteikti.

Įteikimo iškilmės yra numatytos tarp 14 ir 20 d. birželio. Tiksliai dieną bus pranešta sekančią savaitę laikraestyje ir per radijo. Kad visi galėtų dalyvauti numatytoje iškilmėje, tai parinkta valanda bus visiems patogiai, neanksčiau devintos valandos nakties.

Ta pat proga Lietuvių Kat. Bendruomenės choras išpildys dainų ir tautinių šokių programą. Visa šita programa bus rodoma per televiziją.

Savo aukas sudėkime krūvon ir jas įteikime visų lietuvių vardu. Kas norėtų auką aukoti, tai galės padaryti tą pat dieną Lietuviškos programos metu. Daugiau žinių bus kitame numeryje.

Kruščiovas vienaip kalba, kitaip daro

Gegužės mėn 26 d Kruščiovas grįžo iš Egipto prabu vęs pas Nassrį 16 dienų, pažadėjęs Egiptui 280 milijonų dolerių paskolą. Nasseris, Egipto diktatorius už tą turės dirbti Afrikos tautų tarpe Kremliaus naudai.

Kruščiovas mėgsta kalbėti. Kalbėjo ir Egipte. Daugelis jo kalbų nevertos dėmesio. Tai sena daina beveik tais pačiais žodžiais kartojama. Bet yra verta atkreipti dėmesio į vieną kalbos dalį, apie tautų išlaisvinimą iš svetimų jungo. Kruščiovas save visur prisistato kaip laisvo tautų apsisprendimo šalininku ir gynėju. Kruščiovas ne žodžių turėtų bet darbu parodyti, kad jis, yra laisvo tautų apsisprendimo šalininkas. Juk niekur nėra tik daug pavergtų tautų kaip Sovietų Sąjungoj. Tegul jis gražina laisvę okupuotiems Baltijos kraštams: Lietuvai, Latvijai, Estijai. Tegul

leidžia laisvai apsispręsti visi nerusiškoms tautoms — gruzinams, armėnams ir kitiems. Tegul ištraukia iš satelitinių kraštų savo, kaip iš Lenkijos, Vengrijos, Čekoslovakijos, Rumunijos, Bulgarijos, Rytų Vokietijos ir leidžia laisvus rinkimus, be raudonosios armijos įsikišimo, kad tie kraštai laisvai galėtų pasisakyti kokios valstybinės santvarkos jie nori. Tegul leidžia Centrinėj Azijoj milijonams musulmonų sukurti laisvas respublikas, sulig savo religijos, papročių, kultūros. Jei Nikita Kruščiovas duotų laisvę minėtiems kraštams, tuomet ir į jo kalbas, kai jis kalba apie tautų laisvą apsisprendimą, būtų galima rimto dėmesio kreipti. Priešingu atveju, jo ši kalba Egipte yra įrodymas cinizmo, melo. Prie to viso dar reikia pridėti teorą Štai komunistų tarptautinės politikos bazė.

nus. Kalbos santvarką įdėsi me sekančiama «Mūsų Lietuvos» numeryje.

— Niteroi, Rio de Janeiro estado sostinėje suimta virš 300 komunistų. Teisingumo ministerija projektuoja kalinius apgyvendinti provincijoje, specialiose fazendose kad jie dirbtų prie lauko darbų.

BOLIVIJA NUTRAUKS SANTYKIUS SU KUBA

Iš Bolivijos pranešama kad vyriausybė greitai laiku nutrauks santykius su Kuba. Pietų Amerikoj liks tik trys valstybės turinčios diplomatinius santykius su Kuba. Urugvajus, Meksika ir Čilė.

SKYLA IR PASAULINĖS KOMUNISTŲ VADOVAUJAMOS ORGANIZACIJOS

Ideologinis Maskvos ir Pekino ginčas turi įtakos ir komunistų vadovaujamas vad. pasaulinės organizacijos. Neseniai komunistinė «Pasaulinė mokslininkų federacija» viešai pareiškė, kad šioje organizacijoje sukurtas «Pekino centras» neturįs teisės save laikyti federacijos padaliniumi. Šį «Pekino centrą» šių metų pradžioje suorganizavo 21 krašto komunistiniai mokslininkai. Kai federacijos centras visame pasaulyje paskelbė «Sovietų mokslininkų ir kultūros darbuotojų atvirą laišką», tai minėtas «Pekino centras» atsisakė pritariti laiško mintimis. Dėl to ir kilo Londone veikiančio federacijos vykdomojo komiteto nepasitenkinimas.

Prezidentas ir Karo Ministeris lankėsi S. Pauly

Gegužės 25 d į São Paulo atvyko oficialiam vizitui Karo ministeris Artur Costa da Silva.

Antradienį prieš piet atsakr do respublikos prezidentas maršalas Castelo Branco, kuris S. Pauly užtruko tik pora valandų. Čia atvyko į «Diários» atiduoti savo dalį «Ouro para o bem do Brasil». Prezidentas paaukojo auksinį žiedą ir auksinį medalį, kurį jis buvo gavęs iš savo žmonos jų 40 metų vedybinės sukakties proga. Prezidentas žmonių entuziastingai buvo sutiktas ir jam buvo sukeltos didelės ovacijos.

KARO MINISTERIS KALBĖJO TELEVIZIJOJE

n mato didinti daržovių ir bulvių gamybą, ją koncentruo damos stambiuose ūkiuose. Kai kurie sovchozai numatyti bulvių ir daržovių specializacijai. Lietuvos miestuose ligi 1965 m. planuojama pastatyti saugyklas su mechaniniais šaldymo įrengimais bulvėms ir daržovėms. Guodžiamasi kad tokias saugyklas pastačius būsią įmanoma išsustis metus prekiauti vaisiais, šviežiais kopūstais ir kitomis daržovėmis.

Gegužės mėn. 26 d nuo 21 ligi 23 val. Karo ministeris Artur Costa da Silva S. Paulyje kalbėjo per televiziją ir radijo stotis. Jo kalbą transliavo visos Brazilijos televizijos ir radijo stotys, nors kaip pareiškė pats ministeris, jis to nebuvo reikalavęs. Karo ministerio laukė visi su dideliu susidomėjimu nes jis kalbėjo prezidento ir visos vyriausybės vardu. Jis kalbėjo apie revoliucijos tikslus ir tolimesnius vyriausybės planus.

PYRAGŲ NEKEPĖME, NEBUVO MILTŲ...

Iš Lietuvos gautame laiške atsakyta, kaip buvo praleistos Velykų šventės. Vienas ūkio specialistas, turįs žmoną ir kelis vaikus rašė: «Klausiate kaip praleidome šv. Velykas? Mes tai nekaip, nes neturėjom nieko išsikepę, miltų nėra bet šiaip nieko, esame sveiki...» Toliau laiške pasakojama, kad nuosavas ūkis, kur gyvenama (kolchoze) esąs «didelis», yra viena karvė, avis, keletas vištų, kiaušiuokas, turime mažą sodelį, keliolika obelaičių, pasirodinome kiek uogų... Laiško autorius prieš porą metų grįžo iš Sibiro.

DAIL. V. KASIULIO PARODA PARYŽIUJE

Visą geg. mėn. Paryžiuje, Galerie des Beaux Arts vyko dail. V. Kasiulio darbų paroda.

Kodėl Lietuvos gyventojai blogai aprūpinami bulvėmis ir daržovėmis?

Kaip atrodo miestų gyventojų aprūpinimas daržovėmis ir vaisiais apie tai «Liaudies ūkio» žurnale (nr. 4) išsamiai aiškino Lietuvos Prekybos ministro pavad. J. Jasiūnas. Jo žodžiais, nuo 1953 m., per dešimtmetį, vaisių bei daržovių paruošos padidėjusios 3 kartus. Kai kurios daržovės į Lietuvą buvo įvežamos iš kitų sovietinių respublikų — pvz. 1963 m. Lietuvon iš kitur buvo atgabenta: šviežių pamidorų — 2300 tonų, svogūnų — 900 tonų, šviežių kopūstų — 200 tonų ir raugintų agurkų ir pamidorų — 400 tonų, iš viso atgabenta daržovių 3.800 tonų. Vaisių atvežta

7.700 tonų — atgabenta arbūzai, sėklavaisiai ir kaulavaisiai, apelsinai, mandarinai, bananai ir vynuogės.

Nors 1963 m. miestuose pagerėjusi prekyba bulvėmis, šviežiomis daržovėmis ir vaisiais, tačiau Jasiūno nuomone padidėjimas nesą pakankamas. Viena priežastis, kad kolchozuose ir sovchozuose dar ne sąs reikiama išvystytas tų kultūrų auginimas. Pripažinta, kad didelę daržovių ir bulvių dalį augina kolchozininkai sodybinuose sklypuose ir darbininkai su tarnautojais savo individualiniuose daržuose. Pastaruoju metu partija su okupacine valdžia

Ne 8, bet 10 val. lietuviška radijo programa.

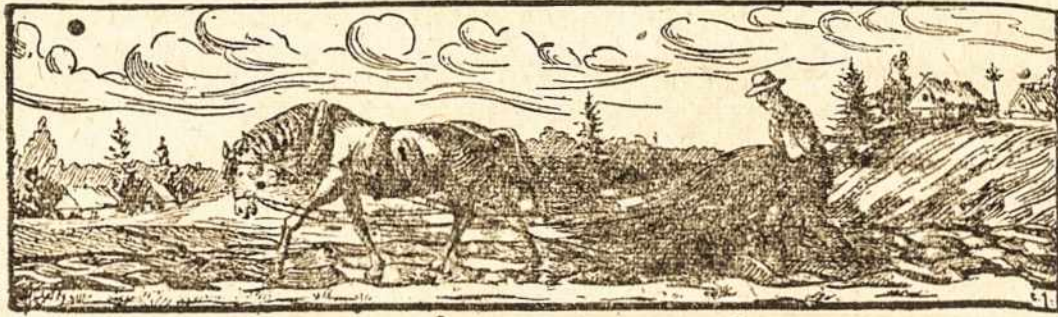
LIETUVIŠKOS RADIO PROGRAMOS, PER STOTI 9 DE JULHO, VIDUTINEMIS 540 KILOCIKLU IR TRUMPOMIS 31 METROBANGOMIS YRA PAKEISTAS LAIKAS. VIETON 8 VAL. RYTO, PROGRAMA BUS PRADEDAMA 10 VALANDA.

STIPRINA «PAGALBA» UŽSIENIO LIETUVIAMS

Vis tebeieškant priemonių prisivilioti Vakaruose esančius tautiečius, lietuviškieji komunistai įsteigė naują «Lietuvos kultūrinių ryšių su tautiečiais užsienyje komitetą». Balandžio 28 d. Vilniuje įvyko pirmasis to komiteto plenumas. Apie komiteto uždavinius ir įstatus kalbėjo organizacinio komiteto pirmojo V. Karvelis, Plenumo dar pasisakė poetas T. Tilvytis, Lietuvos grįžęs «žurnalistas» A. Zokas, rašytojas A. Miškinis, socialinio aprūpinimo ministrė Tatjana Jančaitytė, Vilniaus arkivyskupijos kurijos kancleris S. Mažeika ir kt. Plenumo išrinktas 43 narių komitetas, jo prezidiumas ir revizijos komisija. Pirmininku

išrinktas doc. V. Karvelis.

Būdingas «Tiesoje» (nr. 100, bal. 29) paskelbtas lietuvių išeivių tremtinių Vakaruose atsidūrimo aiškinimas. Esą «tūkstančiai lietuvių, skurdo, karo ir KITOKIŲ NEGANDŲ (mūsų pabraukta — E.) genami, atsidūrė emigracijoje, jų tarpe yra daug pažangių veikėjų, kovotojų už taiką ir demokratiją. Emigrantai domisi ekonomikos, kultūros, mokslo, meno pasiekimais Lietuvoje, jie ruošia ekskursus įs, daugelis (!? - E) grįžta į Tėvynę, suranda čia tikrąją laimę. Betieka tik klausiti, ar naujasis komitetas tikisi susilaukti tokios pačios «sėkmės», kaip iki šiol įsteigtieji?»

Kazys Jakubėnas

PAVASARIS

Pavasaris ateis Žalia pasodė
vėl ievomis žydės.
Ant mėlyno dangaus jau paukščiai pasirodė
ir laisvą giesmę greit ulbės.

Per skaudūs šiemet gruodai buvo
ir žiema buvo per skaudi.
Tiek daug žiedų šalnoj prazuvo,
gėlių dalia tokia graudi

Žaliuot, nuyvist ir vėl žydėt,
pavasariais žaliais alsuot.
Bet nieko nėra gražiau pasaulyje regėt,
kaip sodus pradendant žaliuot.

Kupiskėnai rūpinosi atsiliekančiais kolhozais

Lietuvoje vis dažniau kviečiami pasitarimai, konferencijos aptarti priemones, kaip pakelti atsiliekančius kolchozus. Iešmams klausimams apvarstyti balandžio mėn. į Kupiškį buvo susirinkę apie 200 žemės ūkio darbuotojų, specialistų, pirmūnų ir kt. Kupiškio rajone esama net 20 atsilikusių kolchozų. Kalbėjusieji nusiskundė, kad atsilieka tie ūkiai, kuriuose pažeidinėjami materialinio suinteresuotumo

principai (paprastais žodžiais tenka suprasti, kad kolchozininkai gauna per žemus atlyginimus už darbadienius). Kai kurie konferencijos dalyviai pageidavo, kad spaudoje būtų plačiau ir išsamiau aprašomas užsienio kraštų patyrimas žemės ūkyje. Lyg atspėdama tą pageidavimą «Tiesa» tame pačiame numery (99, bal. 28) paskelbė tolos valst. JAV fermerio R. Gursto straipsnį apie JAV patyrimą žemės ūkyje «Kai kuriais gyvulininkystės produktų gamybos didinimo klausimais». Straipsnis buvo atspausdintas kovo 31 d. Maskvos «Pravdoje».

RAŠYTOJAI APIE LIETUVOS JAUNIMĄ

A. Jonynas «Tiesoje» (nr. 92 bal. 19) svarsto praeities, dabarties ir ateities klausimus dabartinėje Lietuvos literatū

roje ir pacituoja rašytojų nuomonės apie lietuviškąjį jaunimą — jos buvusios pareikštos literatūrinuose pokalbiuose. Taigi pagal tuos rašytojus jaunimas esąs susmukęs, ištižęs, morališkai nepatvarus, politiškai abejingas. Jam terūpi tik nylonai ir capronai, trumpai pakirpti plaukai, tvis tai ir kavinės, vakarietiška literatūra ir lengvas gyvenimas.

A. Jonynas su tokiomis rašytojų nuomonėmis nesutinka, tačiau pastebi, kad vis dėlto tas jaunimas nori gražiai rengtis, moderniškai atrodyti, jis nori linksmintis ir toks noras esąs visai natūralus ir teisingas.

PRIEKAIŠTAI KAUNO MUZIKINIAM TEATRUI

Apie Kauno muzikinio teatro repertuarą rašydama D. Paliūnytė («Lit. ir Menas» nr. 15) nurodo, kad daugiau kaip per penkerius metus teatre nieko neparodyta iš vad socialistinių kraštų kūrybos. Pasigendama ir pažangių Vakarų kompozitorių kūrybą, bet to, esą lauktina ir amerikiečių klasikų kaip Gershwin, Kern ar Rodgers kūrybą. Teatro lietuviškas originalus repertuaras — nedidelis ir čia esą kalt kompozitoriai. Naujus kūrybinius žada kompozitoriai V. Barkauskas, A. Belazaras, J. Indra, bet rezultatų vis neatyti. Operetel likęs ištikimas tik vienintelis B. Gorbulskis — kitą sezoną numatyta pastatyti jo sukurta operetė iš sovietinio jaunimo gyvenimo «Laikas pamilti». Būdinga, kad kauniškiame teatre pastatomos Verdi ar Puccini operos, tačiau po dviejų spektaklių opera daugiau nebestatoma. Autorė pripažįsta, kad menkai pasirodo solistai, vokalistai, trūksta ir naujesnio režisūrinio sprendimo.

— Dirigentai Lietuvai dabar ruošiami Leningrado konservatorijoje. Pirmieji pokariniais metais ten baigę dirbi (pabaiga 3 pusl)

Lietuvoje baigta grūdų supirkinėtoju byla

«Tiesa» (nr. 105, geg. 7) pranešė, kad gegužės mėn pradžioje vad. Aukščiausias Teismas baigė nagrinėti stambiają 39 kaltinamųjų bylą. Esą kaltinamieji sukčiaudami, piktaudžiaudami taraybine padėtimi iš Lietuvos ir Kazachijos įvairių organizacijų buvo pasiglemžę daug pinigų ir grūdų. Jie buvo griežtai nubausti. Stambiausia bausme nubausti: buvęs Kauno gam. valdybos J. Biliūno vardo kolchozo pirm. A. Petukauskas, komerciniai tarpininkai P.

Maldeikis ir J. Auškalinis (konfiskuotas jų turtas, pirmuosius 5 metus jiems teks būti kalėjime, likusius sustiprinto režimo darbų kolonijoje) Kitinubausti po 12. 7 metų ir mažesnėmis bausmėmis. Buvęs Kazachijos kolchozo «M» vyr. buhalteris D. Džunusovas nubaustas 6 metų latsvės atėmimo bausme. Kaip jau minėta, grūdų supirkimo byla glaudžiai siejasi su javų trūkumu Sovietijoje ir ją galima laikyti vienu sovietinės ūkio krizės padarinių.

Mlnėjo «Šluotos» 30 m. sukakti

Komunistai, Lietuvoje minėdami 30 m. satyrinio žurnaliuko «Šluotos» sukaktį nurodė, kad žurnalas buvo įsteigtas Kaune 1933 m. meno mokykloje veikusioje pagrindinėje grupėje. «Tiesoje» (nr. 98, bal. 26) dabar paskelbtos tos grupės menininkų pavardės: komunistė L. Vaineikytė, daili

ninkai (jie nepavadinti komunistais.): S. Žukas, P. Vaivada, B. Žakonis, V. Kostiuška, V. Mackevičius, B. Motūza-Matuzevičius. Tai grupėi vadovavęs, pasak «Tiesos», pagrindinis LKP komitetas. Pirmasis nelegalios «Šluotos» numeris buvo pasirodęs 1934 m. gegužės pirmosios išvakarėse.

Kaip žinoma, žurnalui skiriamas uždaviniai — kelti Lietuvoje įsiveisusias negeroves. Jų tiek daug, jos plačiai paminiamos žurnale, tad greičiausiai tais sumetimais šis 40 000 egz. tiražu Vilniuje leidžiamas žurnalas tik retais atvejais patenka į laisvuose Vakaruose gyvenančių lietuvių rankas,

— Ponas taip gražiai šneki lietuviškai, kad net miela klausyti. Mūsų ponai kad ir pasako ką liebviškai, tai taip keistai, kad vos gali suprasti. Kas gi poną išmokė taip gražiai mūsiškai šnekėti?

— Kas išmokė? — tarsi nustebęs atsakė Akelaitis. — Gi štai tokia pat močiutė sen-galvėlė kaip ir tamsta, mamyte Nuo lepšio, nuo jaunų dienelių aš kitaip ir nemokėjau, kaip lietuviškai.

Pamatęs, kad kaimiečiai smalsiai jo klausosi, Akelaitis pakėlė balsą, kad visi jį girdėtų:

— Išėjęs į žmones, aš daug kalbų išmokau: lenkiškai, rusiškai, vokiškai ir prancūziškai. Pažįstu italų, lotynų ir graikų kalbas, bet, tikėkit man, nėra kitos tokios gražios kalbos, kaip lietuviškoji. Aš visiems tai sakau. Užpernai taip rašiau viename lenkų laikraštyje — ir niekas

man neužginčijo, kad tai netiesa.

Keista atrodė baudžiauninkams, kad ponas šitaip aukština jų kalbą. Balsių Petrui buvo labai smagu klausyti po nelio žodžių, ir jam net akys spindėjo iš džiaugsmo. O Akelaitis kalbėjo toliau:

— Ne aš vienas taip galvoju. Yra daug mokytojų vyrų, kurie giria mūsų gražiąją kalbą, yra tokių, kurie daug raštų parašė lietuviškai. Prieš dvejus metus aš gyvenau Svyrlaukių dvare pas poną Smuglevičių. Kartu ten gyvenau ir ponas Simonas Daukantas, šešiasdešimt penkerių metų seniukas. Sveikatai jam buvo reikalingas lengvas darbas, judėjimas. Tai jis, būdavo, malkučių prakurams pras kaldys, tai žagarų pakapos, tai darže pakasinės, tai įtaisys baidykles, kad žvirbliai kanapių negertų... Bet labai mokyta žmogus, jis daug

knygų parašė — ir vis lietuviškai. Jis užsispyrė jokia kita kalba nerašyti, kaip vien lietuviškai. O kaip gražiai jis aprašė Lietuvos senovę, senovės lietuvių kovas su priešais, būdą senovės lietuvių, o kokios girios auga tada Lietuvoje! Lietuva tada buvo laisvas kraštas, savo vyriausybę ir valdžią turėjo. Nebuvo jokie nei svetimų gubernatorių, nei pristavų, nei žandarų.

— Petrai! — staiga sušuko ponelis, — andai aš mačiau tavo lentynėlę tą knygą — «Būdą senovės lietuvių».

— Taip, ponas, — atsiliepė Petras, — bet ten pasakytas, kad tą knygą parašė pagal senovės raštus Jokūbas Laukys.

Ponelis nusijuokė — Laukys tai yra ponas Daukantas. Jis visai pasivadiną leisdamas knygeles: ir Laukys, ir Šauklys, ir Girde nis, ir Ragaunis, ir Vaineikis;

V. Mykolaitis-Putinas

SUKILÉLIAI

KOVŲ DÉL ŽEMĖS IR LAISVĖS VAIZDAI 1861—1864

VII

(tąsa)

— Ar laimingai suvažinėjote? — klausė šeimininkas.

— Laimingai, tėvuk, — atsakė ponelis. — Buvome net Raseinius pasiekę, o šiandien iš Dotauvos atbarškame. Ne taip jau toli, o sąnariai sustingo.

Jis patrepseno ant vejos, pasiražė, pakėdojo rankomis, bet pamatęs, kad iš trobos išėjo Balsienė ir dar kelios moterys, nuskubėjo su jomis pasisveikinti. Paskui išsitraukė iš kišenius popierinį ryšulėlį ir kreipėsi į mergaites:

— Na, mergelės, štai jums lauktuvių iš pat Raseinių. Bet už tai gražiai padainuokite

— Ir padavė saldinių ryšulėlį jaunesniajai Balsytei.

Balsienė kvietė svečius į vidų, bet Akelaitis spyriojosi, kaip ir aną dieną.

— Mamyte, jūsų toks gražus kiemelis, o čia pat ir dar želis su žaliomis rūtelėmis. Liepk, mamyte, tegu išneša mergaitės suolelius čia, prie tvorelės Pasėdėsime, pasišnekučiuosime saulutei šildant.

Tad mergaitės išnešė ilgą suolą, stalą ir dvejetą suolelių. Akelaitis sėdo ties viduriu ir kitus skatino sėsti. Bet kaimiečiai veržėsi sėsti prie pono. Tada pati Balsienė vėl jį užkalbino, taip pat kaip ir andai gėrėdamasi jo gražia šneka:

Pirmasis Pasaulio Lietuvių Kongresas

R. SKIPITIS

(tęsa)

Truputį po trečios val. į teatrą atvyko valstybės prezidentas A. Smetona. Jį sutiko DULR prezidiumas — A. Merkys, K. Sleževičius ir R. Skipitis. Vykdydamas DULR valdybos nutarimą, buvau paprašęs prezidentą A. Smetoną būti kongreso globėju. Jis sutiko. Prezidentas ir DULR prezidiumas užėmė vietas už garbės stalo teatro scenoje.

Prezidentas A. Smetona pasakė šiltą sveikinimo kalbą, trukusią apie 15 min. Pradėjo taip: «Mielieji užsienių lietuviai, svečiai ir viešnios sveiki atvykę Lietuvon. Labai džiaugiuosi galįs jus pasveikinti valstybės vado vardu šiame iškilmingame susirinkime. Šią progą jaučiu malonumo padėkoti Draugijai Už sienio Lietuviams Remti, kad sėkmingai įvykdė kongreso sumanymą, padėkoti visiems, kurie žodžiu, darbu ir išomomis dalyvavo taip svarbiame mūsų tautai žygyje. Šis kongresas yra istoringos reikšmės: jis yra pirmas, jis deda pastovius pamatus visų kraštų lietuviams bendrauti». O baigdamas savo kalbą, prezidentas priminė užsienių lietuviams pareigą mylėti visų lietuvių tėvynę Lietuvą šiais žodžiais: «Būdami lojalūs tiems kraštams, kurie tapo jums an troji tėvynė, jūs niekuomet nepamirškite tos meilės, kurios satė skolingi savo pirmajai tėvynei, savo motinai Lietuvai» («Trimito» 1935 m. Nr. 33)

Po prezidento A. Smetonos kalbos šaulių choras, invalidų orkestro lydimas, sugiedojo tautos himną. Jo garsams nutilus, prezidentas atsi sveikino ir išėjo.

Po to buvo mano kalba ir sveikinimai. Pirmasis pasveikino ministras pirmininkas Juozas Tūbelis. Sveikino bu-

vę respublikos prezidentai Aleksandras Stulginskis ir dr. Kazys Grinius, valstiečių liaudininkų sąjungos pirm. Mykolas Sleževičius, krikščionių demokratų partijos pirm. ir «Ryto» redakcijos dr. Leonas Bistras, socialdemokratų atstovė Liuda Pūrėnienė, šaulių sąjungos pirm. prof. Liudas Vailionis, Vilniui vaduoti sąjungos atstovas dr. Antanas Juška, Vytauto Didžiojo universiteto vardu prof. Pranas Jodelė, Lietuvos kūrėjų sąjungos pirm. plk. Petras Gužas ir daug kitų mokslo, meno ir kitų sričių atstovų iš viso sveikinimų žodžiu ir raštu buvo per du šimtu. Jie buvo baigti apie septintą valandą, tuo pasibaigė ir pirmosios dienos kongreso posėdis.

Tuomet kongreso dalyviai su DULR vėliava priešaky nuėjo prie karo muziejaus. Čia prisidėjo didelė minia pu blikos. Prie Nežinomojo Kareivio kapo kongreso vardu buvo padėtas gyvų gėlių vainikas. Čia kalbas pasakė ministras pirmininkas J. Tūbelis ir čikagietis atstovas L. Šimutis. Šios išpuodingos apeigos buvo baigtos karo invalidų orkestro grojamu tautos himnu Prie muziejaus sodelio susirinkusi tūkstantinė minia žmonių. Donelaičio gatvė iš rikiuoti Lietuvos kariuomenės daliniai ir šaulių garbės kuopa tyliai susikaupimu pagerbė tėvynę Lietuvą ir žuvusius už jos laisvę.

Taip buvo baigta pirmoji kongreso diena.

(B. D.)

ir Devynakis, ir dar kitaip. Matot, Daukantas sau garbės netrokšta, o, tur būt, nori, kad žmonės manytų esant daug lietuvių rašytojų, ne jį vieną. Gudrus tas ponas Simonas — tikras žemaitis.

— Be to, štai dar kas, — tęsė ponelis, nuleisdamas balsą. — Ponas Daukantas ilgus metus tarnavo cėsoriaus vyriausybės įstaigoj. O cėsoriaus vyriausybė labai nemėgta, jei kas rašo ir leidžia knygas lietuviškai. Dėl to ir Daukantas slėpėsi, vis kitomis pavardėmis pasirašinėdamas. Cėsorius neleisdžia nė lietuviškos gazetės spausti.

— Tai matai, — pritarė Balysys, — ne tik mus, prastus baudžiauninkus persekioja. Ir ponai turi slėpstyti, jei lietuviškai rašo. O kaip būtų gera, kad ir mes gazetę lietuviškai paskaityti galėtume, ir vaikus į mokslo laisvę.

Bet Akelaitis tylėjo, jau kitur nuklydęs mintimis. Pečiais atsirėmęs į tvorelę ir atlošęs galvą, jis, atrodė, lepiuosi tos gledros pavasario dienos ramybe ir saulės šiluma, taip maloniai glostančia veidą. Vyšnaitėse ėirškė žvirbliai, ore be perstogės siuvo kregždės, o už vartų pakelės jova re kvarkšėjo varnės, čerškė šarkos ir prie Mikučio įtaisyto inkilėlio dusliai vogrejo varnėnai.

Staiga lyg kas šmėkstelėjo virš galvų, ir į didžiulį gandrą, kuris kaip koke kūgis riogsojo ant daržinės kraigo, plačiai ištiesęs sparnus, nusileido gandras. Jis išrietė kaklą, užmetė savo ilgą snapą ant nugaros ir džiaugsmingai suklegėno, tarsi sveikindamas savo buveinę ir susirinkusius kaimiečius.

Palaiminga šypsena nušvito Akelaičio veide, ir jis,

mostelėjęs ranka, ryškiai skanduodamas žodžius, prabilo:

Varnos ir varnai su šarkoms
[irgi pelėdoms,
Pelės su vaikais ir kurmiai
[šilumą gyrė.
Gandras su kitais kaimynais
[parlėkė linksmas
Ir gaspadoriškai ant kraiko
(tarškino snapą

— Ak, kaip gražiai aprašė pavasarį ir visą Lietuvos gamtą tas Kristijonas Donelaitis! Matote, gyvena prieš šimtą metų toks keistas pastorius — Donelaitis, didelis baudžiauninkų draugas ir užtarėjas. Jis labai gražiai apdainavo visų metų žmonių darbus, baudžiamą ir visą jų gyvenimą. Štai neseniai, gyvendamas pas poną Kudrevičių Survilijky, aš į lenkų kalbą išverčiau tuos Donelaičio «Metus» kad ir lenkai galėtų pasiskaityti tų puikių aprašų

mų. Daugeį vietų aš atmintinai atsimeinu. Na, tik paklausyk.

Jis atsirėmė į tvorą, pakėlė veidą, susizavėjusiomis akimis apžvelgė dangų, pro kluono sąsparą matomus laukus, vėl plačiai mostelėjo dešine ir ėmė sakyti:

Vei saulėlė, tik žiūrėk, at-
(kopardama greitai,
Brinkina jau laukus ir žolę
(ragina keltis,
Bet ir jūs, darbai, mus vėl
(užniksite dovyt,
Kad turėsim su vargais į
(baudžiamą traukti.

Ir toliau dar ne vieną vietą sakė jis iš didžiojo baudžiauninkų buitės dainiaus, o jie klausė ir stebėjosi, kad tas taip seniai ir taip toli gyvenęs ir dargi nekatalikas pastorius įspėjo jų, šilėnų kaimo valstiečių darbus, vargus ir rūpesčius. Ne vienas iš jų gaudinosi, o moterys

Faustas Kirša

PIETA

Ant Tavo kelių, Motina Šventoji,
Nurimo Dievas, pranašas, sūnus.
Jo garbei saulė aat kalnų liepsnoja,
O Dievo žodis tapo tau klusnus.

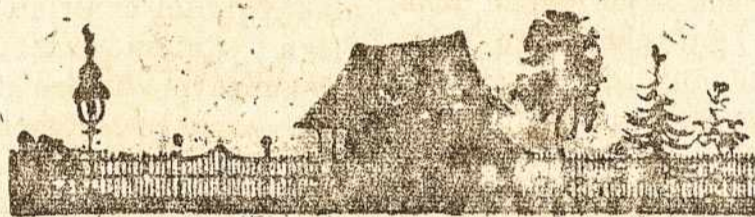
Per amžius eina žemėj šventas garsas
Kad meilė žmogui atpirkta krauju
Plasnos ir džiugins kaip alyvų varsos
Prie dangiškų ir prarajos kelių.

S. Nėris

Kaip pavasario saulė vakaruose paskęs,
Tu ateisi žiūrėti į plačias marias.
Kai sutingusios bangos baltą smiltį bučiuos,
Tau prie kojų suklupe marių dainą dainuos.

Jos dainuos apie rūmus baltus marių dugne,
Apie meilę užburta karalaitės sapne.
Tu ateisi į kraną balto gintaro rinkti
Numylėtajai jūrai meilės dainą dainuoti.

(pabaiga iš 2 pusl.)

gavimą buvo R. Ganiušas ir M. Dvarionaitė. Dabar dirigavimą studijuoja keturi muzikai iš Lietuvos: broliai Juozas ir St. Daumarkai, V. Paulavičius — konservatorijoje ir Jonas Aleksa — aspirantūroje. Aleksa su dirigavimu jau pasirodė Lietuvoje ir į jį dedama daugiausia vilčių.

ŠEKŠPY O KURYBA LIETUVISKAI

Minint W. Šekšpyro 400-ąjį gimimo sukaktį Lietuvos spauda paskelbė įvairios medžiagos idomu, kad «Lit ir Meno» (nr. 17, bal. 25) paskelbtame Vl. Žuko straipsnyje neabejotinai naudotasi rašytojo A. Landsbergio «L. Enciklopedijoje» (27 t.) pateiktomis žiniomis. Kai kurie sakiniai net beveik nurašyti. Landsbergis su Žuku sutaria, kad Lietuvos — Lenkijos gyventojai

apie Šekšpyro kūrybą patyrė 1616—17 m., kai «anglišku komedijantų» grupė, vadovaujama J. Greeno, gastroliavo su Šekšpyro repertuaru.

Lietuvių kalba pirmiausia pradėta versti «Hamletas» — J. Sauerveinas — Girėnas išvertė «Hamletą» fragmentus ir vertimai 1881 m. buvo atspausdinti Klaipėdoje leidžiamoje «Lietuviškoje Ceitungeje». Vėliau «Hamletą» išvertė kiti Žukas pripažįsta kad iki 1917 m. reikšmingiausias Šekšpyro kūrybos vertimas buvęs Kl. Jurgelionio išverstas «Makbetas» (išl. 1915 m. Čikagoje). Pripažįstama, kad Šekšpyro vertimai nepr. Lietuvoje intensyviai pradėti skelbti nuo 1924 m. «Žiemos pasakos» vertimas atliktas padedant L. Girai ir. jis buvęs menkas, su «tamsia ir nesuprantama kalba». Dar paminėtas žymiausias laisvosios Lietuvos metais buvęs vertėjas J. Tal-

mantas.

Sovietiniais metais daugiau sia vertė A. Churginas, dar buvo A. Miškinio, K. Borutos, V. Bložės vertimai, Jau žymiai vėliau pradėta leisti Šekšpyro raštai — iki šiol jų pasirodė keturi tomai.

— Keli Lietuvos dailininkai ir Kultūros ministerijos darbuotojai J. Glemža ir S. Bu drys buvo nuvykę į Tolminklemį Kaliningrado srityje; Jie apžiūrėjo vietą, kur gyveno, kūrė ir palaidotas K. Donelaitis. Pasikeista mintimis dėl vietovės sutvarkymo ir numatomo antkapio paminklo vietos parinkimo.

— Kai kurie Lietuvos rašytojai prisimena Sovietijos miestą Penzą. Karo metu tame mieste keletą mėnesių gyveno rašytojai S. Nėris, L. Gira, A. Venclova ir K. Korakas. Kovo 29 d. laikraštis «Penzenskaja pravda» išspausdino A. Venclovos aiškų, teigiamus atsiminimus apie Penzos laikotarpį, antrašte «Toli mąją Penzą prisimenant».

— New Yorko uosto administracija statys 110 aukštų pastatą — pasaulinės prekybos centrą kuris bus gatavas iki 1970 metų ir 100 pėdų aukštesnis už aukščiausiąjį pasaulio pastatą — Empire State Building (šis yra 1250 pėdų).

— 7 kasyklų darbininkai V. Vokietijoje, kurie išbuvo užgriūti 41 valandą, išgelbėti pareikalavo duoti pirmąjį nusiprausti prieš susitinkant su žmonėmis.

— Po popiežiaus kelionės į šv. Žemę Paryžiuje esančiame Izraelio kelionių biure dešimteriopai padaugėjo kliejančių, kurie pageidauja žinių.

— Eastlando miestelio (Texase, J.A.V.) taryba atmetė pasiūlymą potvarkio, pagal kurį už cigarečių pardavimą būtų baudžiama 1.000 dolerių bauda arba 3 mėnesiais kalėjimo.

prijuostės kampu braukė ašaras, kai ponelis sakė šiuos žodžius:

Juk žinai, broliu, koktu ka
(svilina saulė,
Ir kad, prakaitui srovėms
(per nugarą teškant,
Jau ir blogs skilvys dėl pie
(tų pradeda skustis,
Ate kuomi gal biednas būrs
(savo vėdarą linksmint,
Kad jam pluošas tik ir kėžas
(vos pasiliko?
Taip vargingai jis savo sau
(są truputį kramtęs
Ir ištroškęs, jau malkelio
(gert užsigėdžia.

O ką gers, kad skinkio jam
(nė viens nepasiūlo?
Taip jis iš bėdos pas klaną
(kokį nušokęs,
Ištisas ir didžiai dūsausams
(vandenį laka,
Kur vabalai visoki su var-
(lėms šokinėja.
O štai Diksas su lazda dar
(muša nabagą.
(B. D.)

JAUNIMO AIDŲ REDAKCIJA: Redakcinis Kolektivas

Truputi apie Kongresą

Atrodo kad šitie taip neseniai pradėti Pietų Amerikos Lietuvių Kongresai jau pradeda po pamažu savo atsiekti. Nes štai būsiamasis III Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas dar už metų, o jau juo susidomėjimas didelis. Ne tik pas mus, bet ir mūsų kaimyninėse šalyse, Urugvajų ir Argentinoj Jau organizuojamasi kelionei ir pradedama ruošti programoms.

Dalis jaunimo iš kaimyninių šalių yra susirūpinę dėl nutartos Kongreso datos nes atrodo kad kaip tik apie tą laiką jie visi ruošiasi egzaminams. Kadangi didelė dalis chorų, šokių grupių ir bendrai Kongreso dalyvių yra moksleiviai, tai būtų pageidautina kad Organizacinė Komisija atkreiptų dėmesį ir reikalui esant Kongreso datą persvarstytų. Nes kaip tik šitų Kongresų viena iš didžiausių paskirčių yra subūrimas lietuviško jaunimo ir paskatinimas prie darbo Lietuvos vardan.

Yra taip pat pageidavimų kad Kongreso metu būtų pravaista miniaturinė šokių ar dainų šventė. Žinoma, tam reiktų parinkti iš ankso šokius ir dainas, paruošti šokių koreografiją ir dainoms gaidas ir išsiuntinėti visiems tinkamai pasirengti. Tai juk būtų labai įdomu ir mums tikra naujiena.

Kitas labai svarbus dalykas Kongresui, tai yra propaganda. Juk mes gyvenam dabar propagandos amžiu. Reiktų praveisti gera propaganda Brazilų tarpe, kad jei ne visa Brazilija tai nors visas São Paulo žinotų kad vyksta Lietuvių Kongresas. Taip lietuviai labai kultūringai užsirekomenduotų kaip organizuota visuomenė. Taip pat reikia, kad mūsų Kongresas būtų plačiai garsinamas ir aprašinėjamas ypač Š. Amerikoje, žinoma, pageidautina, visur kur yra lietuvių, kaip Kanadoje, Australijoje, Vokietijoje ir t.t. Tas mus jungs su visais lietuviams ir juos su mumis. Gal kiek vėliau mes suruošime visos Amerikos Lietuvių Kongresą, į kur atvažiuotų gražus bursas lietuvių iš Š. Amerikos ir Kanados. Tas gi būtų taip naudinga ir kurstyti mūmų kur kas didesnį entuziasmą tautiškamui.

Yra pasiūlymų šiam Kongresui konkursiniu būdu išrinkti

ženklą propagandai pavyvinti. Nes kas iš mūsų gyvenančių Brazilijoje, pamatęs tam tikrą ženkliuką neprisimena São Paulo «IV Centenario» iškilnių?

Kas turi kokių nors pasiūlymų ar pageidavimų dėl Kongreso, gali siųsti «Jaunystės Aido» Redakcijai, dabar pats laikas. Taip pat jeigu nori prisidėti talkininkavimu, nes darbo daug, ypač jeigu mes norim kad mūsų Kongresas būtų kuo puikiausias.

Yra primintina, kad visi lietuviai gyvenantys Brazilijoje, taip pat pusiau lietuviai, lietuvių draugai ir simpatizatoriai yra nuoširdžiai kviečiami dalyvauti šitam Kongrese. nes tai yra pirmas nuo pat pradžių lietuvių įsikūrimo Brazilijoje, toks didelis masto susitelkimas. Jis yra ruošiamas mums visiems, kad primintų iš kur mes kilę kokio palikimo mes esam saugotojai, ką mes turim gražaus ir originalaus, ko ne viena kita tauta pasaulyje neturi, tik lietuviai; taip pat pagerbti Lietuvą, vėl kenčiančią ir jungą nešančią ir įrodyti pasauliui, kad lietuvių tauta atsisako mirti, atsisako išnykti iš tautų tarpo ir kad kiekvienas lietuvis kur jis bebūtų liūdi ja tai.

x x x

Kad mes daugiau didžio tumės esantys lietuviai, pažinkim savuosius, kurie žiba kaip švyturiai ne tik savos tautos akiratyje, bet ir tarp svetimųjų!

DR. MARIJA GIMBUTIENĖ
Archeologė, mokslininkė

Ji yra pirmaujanti mokslininkė pasaulinių archeologų eilėse. Šiuo metu gyvena Š. Amerikoje ir dirba Harvardo Universitete.

NUO VILNIAUS LIGI
HARVARDO

Marija Birutė Alseikaitė gimė Vilniuje 1921 metais — tai gi, kai Lietuva jau buvo nepriklausoma valstybė. Tačiau jos gimtasis miestas, Lietuvos sostinė, jau buvo pagrobta lenkų. «Vis dėlto esu labai dėkinga likimui, kad gimiau ne kur kitur, o Vilniuje: šis nepaprastai gražus miestas mane ne tik augino, bet jo vaizdas ir dvasia lydi per visą gyvenimą», dar visai neseniai ji pasakojo, nuvykus pas gimines į Los Angeles.

Iš tikrųjų tai buvo likimo privilegija. Abu tėvai kilme ne vokiečiai: tėvas žemaitis, motina aukštaitė, pirmajam pasauliniam karui baigiantis įsikūrė Vilniuje Abu medicinos gydytojai. Tėvas, dr. Danielius Alseika Vilniuje greit pasiėškė, kaip vienas iš stambiausių lietuvių visuomenės veikėjų, organizatorių, kovotojų už lietuviybę. Pirminkavo eilei centrinų lietuviškų Vilnijos organizacijų, direktoriavo Vilniaus folklorikai, parašė visuomeninio ir istorinio turinio knygų.

Dr. Alseika iki savo per ankstyvos mirties nesitraukė iš Vilniaus, bet dr. V. Alseikienė, vis didėjant lenkų persekiojimams, su sūnumi Vytautu (vėliau teisininku ir žinomą žurnalistu) ir dukterimi Marija Birute persikėlė į Kauną. Čia būsimoji archeologė baigė gimnaziją ir įstojo Vytauto D Universitetan studijuoti literatūros ir kalbų. Niekas negalėjo atspėti, kuria kryptimi pagaliau nueis jos studijos. Mergina buvo gerai išlavinta pijanistė, sportiška, mėgstanti keliauti, ypač vasaromis piukuoti mūsų upėse ir ežeruose.

Pagaliam staiga apsisprendė studijuoti Lietuvos pristorę, senovę, archeologiją. Po keturių įtemptų studijų metų jau Vilniuje 1942 m. baigė Universitetą pas prof. J. Puziną paruošdama diplominį darbą apie «Laidoseną Lietuvoje». Antrajam bolševikų antplūdžiui užėjus, su vyru inž. J. Gimbutu išvyko į Vakarus, kur papildomai dar studijavo savo specialybėje Tuebinge no ir kituose vokiečių universitetuose ir, išplėsdama savo diplominį darbą apie lietuvių laidoseną priešistoriniuose laukuose į ilgesnę dislocaciją, gavo archeologijos daktarą.

Atvykus Amerikon, pirmieji gyvenimo žingsniai buvo rūstūs. Bet Marija su visu atkaklumu griebėsi užsikabinti, vėliau įsistiprinti ir plačiau pasireikšti savo specialybėje. Ji buvo priimta studijų darbams Harvardo Universitete, Peabody Muziejuje, ir netrukus savo raštais ir tyrinėjimais atkreipė archeologijos specialistų dėmesį. Čia ji, šalia kitų darbų, parašė Lietuvą hečiantį veikalą «Simbolizmas Lietuvių Liaudies Mene» kur sumaniai ir pirmą kartą panaudojo daugelį archeologinių duomenų senajai lietuvių kultūrai pažinti.

Faustas Kirša

PETELISKĖS

Žaliuos laukuos žiedų taurelių vaistais — medum ir vynu peteliškės svaigsta.

Ir ant kapų, kur partizanų karstai,
Kaip našlės juodos peteliškės narsto.

Štai sidabrinė nutūpė ant žiedo:
Taurėn rasa kaip ašara nurieda.

Ant obelių, kur žiedas žiedą puošia,
Ir peteliškių marguliuoja paukštės.

Ir tu, širdie, drebi kaip peteliškė
Be Lietuvos, be džiaugsmo, be namiškių.

Ir vieną kart taip norisi sudegti
Kaip peteliškei prie žvakutės naktį.

Tačiau pagrindinis jos darbas buvo ir liks stambus veikalas apie Rytų Europos pristorę, kurį leidžia Harvardo Universitetas. Pirmas tomas šio veikalo jau yra privaloma studijų medžiaga beveik visuose Vakarų universitetuose. Antras tomas, kuris jau paruoštas, Autorės įsitikinimu būsiąs svarbiausias jos mokslinis darbas, kur ji paskelbia ir įvairiais archeologijos bei gretimų mokslų duomenimis mėgina pagrįsti savo naują teoriją apie priešistorinių laikų centrinės Europos imperiją, kurioje baltai, taigi ir lietuviai yra suvaidinę svarbų vaidmenį.

Čia parašytos ar rašomos knygos yra tik dalis mūsų jaunosios mokslininkės darbų. Ne mažiau laiko ir pastangų jos buvo padėta paruošti visą eilę straipsnių, knygų įvertinimų mokslo žurnaluose, o taip pat paskaitų ir pranešimų tarptautinėse konferencijose bei studijų seminaruose. Ypačiai pažymėtini jos pranešimai, referatai ir paskaitos įvairiuose amerikiečių ir tarptautiniuose mokslininkų suvažiavimuose, kur ne kartą budavo atkreipiamas dėmesys ne tik į išskirtiną mokslininkės erudiciją, bet ir į žymiai retesnį faktą archeologų samburiuose: kongresų delegatė buvo moteris, jauna, simpatiška, graži ir visai «ne archeologiška».

Štai keletas labiau pažymėtinų tų sąskrydžių ir juose darytų pranešimų temų. 1956 m. Philadelphijoje tarptauti-

niame antropologų ir etnologų kongrese paskaita apie «Kultūrų paslkeitimą Europoje apie 2.000 m. prieš Kristų, sąryšis su indoeuropiečių ekspansija iš Rytų». Šeštajame tarptautiniame priešistorinių mokslų kongrese Hamburge (Vokietijoje) 1958 m. paskaita apie «Žalvario amžiaus kultūrą rytų Europoje». Archeologų suvažiavime Pragoje ir Borno (Čekoslovakijoje) 1959 m., kur dalyvavo tik 18 specialistų, po vieną ar du iš įvairių Amerikos ir Europos kraštų, M. Gimbutienės paskaitos tema buvo «Indoeuropietiškosios pilkapių kultūros Eurazijos stepėse chronologija ir ekspansija į vakarus». Šeštame tarptautiniame antropologų ir etnologų kongrese Paryžiuje 1960 m. paskaita «Ugrofianų ir indoeuropiečių protėvynės vėliausių archeologinių davinų šviesoje». 25-tame tarptautiniame orientalistų kongrese Maskvoj 1960 metais vienintelė kongreso pilnateisė dalyvė lietuvė Marija Gimbutienė (amerikiečių delegacijos narė) turėjo paskaitą anglų kalba «Brozinio Amžiaus Chronologija Kaukaze». M. Gimbutienė kelias dienas buvo ir Lietuvoje, Vilniuje, nes Kremlius sutiko jai padaryti tokią išimtį, kaip Amerikos delegacijos narei po archeologų kongreso Maskvoje. «Apsilankymas Vilniuje» vėliau pasakojo M. Gimbutienė, buvo mano giliausias, išpūdingiausias ir sunkiausias išgyvenimas iš visų kelionių.

(B. D.)

Lietuvi
Klauskite ir rėmk

LIETUVISKA PROGRAMA

kuri yra transliuojama kiekviena sekmadienį,
10 val. ryt. per RADIO NOVE DE JULHO,
vidutinėmis ir trumpomis 31 metro bangomis.
Patarimus, aukas siųsti šiuo adresu. Mons. P. Ra-
gažinskas, caixa Postal 4118. São Paulo.

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstiaukus, rubelius nau-
jagimiams ir kit.
Rua Jundiapéba, 45, Fone: 63-4258 Vila Zelina (arti R.
Ibitirama ir Av. Zelina).

MALONI ŽINIA LIETUVIAMS

LIETUVÉ ADVOKATÉ IRENE GRITÉNAS DUODA NEMO
KAMAI JURIDINES INFORMACIJAS SAVO TAUTIEČIAMS

IRENE GRITÉNAS

Advogada

ESCRITÓRIO
Praça da Sé, 323 - 10 - c/101/102
Fone 33-9951

RESIDÊNCIA
Rua Coelho Neto, 281
Fone: 63-3697, V. Prudente

Máquinas Texteis Santa Clara Ltda.

MÁQUINAS E ACESSÓRIOS TEXTEIS

FUNDIÇÃO DE FERRO E ALUMÍNIO

Caixa Postal, 2093 — Tel. 63 7340

Fábrica e Escritório:

Rua Domingos Afonso, 50 — Vila Santa Clara
V. Prudente — S. Paulo

Gera kokybė, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas,
mandagus patarnavimas tiksliai

ANTANO PAVILONIO

INDUSTRIA DE ARTEFATOS PLÁSTICOS
"PAVILONIS".

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 884 - 902, caixa
postal 4118 - Vila Zelina, Tel. 63-4130 São Paulo.

Čia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir ma-
žesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir
lietsargiams dalių.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas
pasivimas, LAURO SANDRÓN vyriškų rūbų,

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

Casa Sprindys & Cia.

PÇA. S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5915
Geležies isdirbiniai ir dažal viskas elektros
irengimui namu reikmens ir zaislai, įvairiausios de-
vanos visoms progoms.

ESCRITÓRIO CONTABIL NASCIMENTO

Irmãos Nascimento

REG. C.R.C. SP. Nro 1.424

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines
ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumen-
tus, sudaro sutartis surašo prašymus ir ki-
tos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas
Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-7140 - S. Paulo

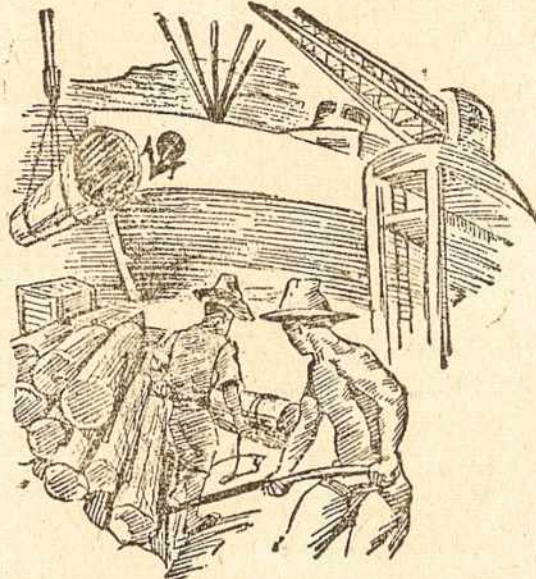
ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių
bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, doku-
mentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia:
R. Joaquim Piza, 204

Raštinė:
R. 15 de Novembro, 244
4.º - Sala 7 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

PRANAS & CIA. LTDA

Madeiras em geral

SÉDE Rua México, 98 - 9.º - sala 904 — Fone: 52 0229
Enderêço Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» — Serra dos Amóres — Municipio de
Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

“SOFIJA”

Mokina kirpimo siuvimo, madų mode-
lių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas
valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra regis-
truota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite -
Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro

LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ KA LENDORIUS

Pirmą mėnesio sekmadienį
Pa que das Nações 10 val.
Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 8,15 val.
Bom Retire, 10 val.
Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8 val.;
Moinho Velho 11 val.,
Lapa 16 val.,

Ketvirtą:

Vila Guilhermine 17 val.
Paskutinį:
Vila Anastacio 8,30 val.,
Vila Bonilha 10 val.

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val.
Sekmadieniais 10,30 iki 11
val. 19, 25; 31 ir 196 metru
bangomis.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė
«A voz da Lituania» yra trans-
liuojama ANTRADIENIAIS
18 val. 40 min.

SIUVÉJAS

POVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua dos Cielames, 510 (sede
propria) — Vila Bela

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOVA

IRMŪS CARRIERI LTDA.

Lindova vanduo yra labai žinomas gėrimas
Kurio puikų veisla įžmogaus sveikatą jau
visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite,
sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Statybos medžiagos sandėli ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių
krautuvė tiksliai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 356 TEL. 63-3285 VILA ALPINA

Lietuviai praso atidaryti diplomatinės ir konsularines Atstovybes

Lietuvių Organizacijos S. Paulyje pradėjo veiklą, kad išgautų iš Respublikos Prezidento, Maršalo Castelo Branco diplomatinę ir konsularinių santykių užmezgimą su Nepriklausomos Lietuvos atstovais išeivijoje

Lietuviai sudarydami Brazilijoje skaitlingą bendruomenę, primena bausius persekiojimus, kuriais kasdieną yra kankinamos pavergtos tautos, ir prašo brazilų tautos draugiškos pagalbos Lietuvos išlaisvinime ir aukščiau minėtame reikale.

Čia paduodame atsišaukimo turinį, kurį pasirašė sekančių lietuvių organizacijų pirmininkai: Šv. Jozapo Lietuvių Katalikų Bendruomenė, Lietuvių Sąjunga Brazilijoje, Lietuvių Kultūros Draugija, Lietuvių Katalikų Moterų Draugija V. Anastasio Lietuvių Būrelis ir Ateitininkai.

ATSIŠAUKIMAS

«Lietuvių Draugijos, sužavėtos š m kovo mėn. 31 d. Revoliucijos laimėjimais, kreipiasi į brazilų tautą draugijų pirmininkų pasirašytu jautriu atsišaukimu, prašydami paremti ir pasirašyti peticiją kuri bus įteikta Maršalui Castelo Branco, su prašymu atidaryti diplomatinės ir konsularines Nepriklausomos Lietuvos atstovybes Brazilijoje

Jei tos įstaigos nebūtų atidarytos, tai reikėtų, kad mū-

sų antroji tėvynė Brazilija mus skaito sovietų pavaldiniais, ko lietuviai visiškai ne pageidauja.

Primeiname žiaurios persekiojimas, kuriais bolševikų tironai kasdieną kankina lietuvius ir kitas pavergtas tautas.

Broliai Brazilai, šiuo momentu kai džiūgaujame švenčiame didingą laimėjimą. Jūsų džiaugsmas nebus pilnas, jei Jūs nepasiūlysite kovoti už panaikinimą visame pasaulyje komunistinės vergijos. Pirminkime Tyliosios Bažnyčios kankinių kraują, kuris taip gausiais liejasi už Geležinės Uždangos.

Žinodami, kad kovoje su komunizmu ginant nuosavybės ir šeimos teises randasi pagrindiniai taškai antibolševistinės ofensyvos, pabrėžiame, kad taikinga koegzistencija katalikų ir komunistų tarpe yra neįmanoma. Pasirendami sveiku protu negalime toleruoti, kad žemės paviršiuje Dievas ir Jo teisės būtų nepagerbti ir šventi dalykai būtų suniekinti.

Ši kova negali būti nutraukta. Nors ir komunistinis režimas, įkvėptas savo paties iškalbingos propagandos, suteiktų pilną laisvę katalikų kultui, jis liks nesuderinamas su Bažnyčia, nes nepripažįsta socialiniai ekonominėje dirvoje prigimtųjų teisių — kaip privatinę nuosavybę — kuria yra pagrįsta socialinė krikščionių doktrina.

čionių doktrina.

Nuostabiu doktrinos tvirtumu ir turtingais argumentais tai įrodė įžymus brazilų profesorius Plinio Correa de Oliveira savo garsioje studijoje: «Bažnyčios Laisvė Komunistinėje Valstybėje», kuri plačiai nu-kambėjo intelektualniuose ir religiniuose Brazilijos, o taipogi Amerikos ir Europos sluoksniuose. Šis darbas pasiekė ir rado atgarsį net už «geležinės uždangos», suteikdamas dvasinės paguodos ir stiprumo tiems, kurie pališko ištikimi kovoje už šventas katalikų tradicijas.

Pasitikėdami Fatimos pažadais, kad galutina pergalė priklausys tiems, kurie sukilo prieš bolševikinį siaubą, prašome Dievo Apvaizdos sutrumpinti kančias visoms pavergtoms raudonosios tironijos tautoms.

— Vila anastaziečių 23 d. suruoštas vakaras šauniai pasisekė. Artistai gerai vaidino, buvo nemaža žmonių skausu būtetas gera nuotaika na ir ir gauta gražaus pelno — 180 tūkstančių kruzeirų. Pelnas paskirtas rengiamam S. Pauly Pietų Amerikos Lietuvių Kongresui. Platesnė korespondencija apie vakarą šilps atneinančios savaitės «M. L.»

— FILHAS de MARIA šią savaitę švenčia 25 metų veikimo sukaktį. Jubilėjaus minėjimas bus baigtas ateinančią sekmadienį 17 val. mišiomis, o po to salėje bus kuklios vaišės. Visos buvusios Filhas de Maria kviečiamos į minėjimą atvykti.

— Gegužės 30 d. Vila Zelinoje sukurs šeimos židinį Jonas Jakubauskas su Ana Vildžiute, Antanas Kamantauskas su Carmen Roque.

Praėjusį šeštadienį, 23 d. gegužės sumainė žiedus Juozas Bronius Grigaitis su Serafina Scheiner.

— Masinio pabaltiečių tremimo Sibiran minėjimas ruošiamas kartu lietuvių, latvių ir estų 14 d. birželio, 15 val. Minėjimo vieta bus pranešta sekančios savaitės laikraštyje ir sekmadienį per radijo.

— Jurgelevičių šeima praneša, kad 2 d. birželio 19 val. (7 val. vakaro) bus mišios — egzekvijos už Kazimierą Jur-

gelevičių, kuris yra miręs prieš dešimt metų Gimines ir draugus kviečia atsilankyti į pamaldas.

— PŪVILAS STANELIS, gyvenęs Mokoje, kurį laiką sirginėjęs, mirė 27 d. gegužės. Valionis tebuvo 54 m. amžiaus kilęs iš Šiaulių, Brazilijon atvyko dar jaunas vyras. Ilgą laiką turėjo gazolino postą. Buvo laikraščio ir radijo Lietuviškos programos rėmėjas. Palaidotas Quarta Parada kapuose. Nulūdime paliko žmoną Oną Našlėnaitę, dukterį Oną, sūnų Povilą, žentą. Šepintos dienos mišios bus Vila Zelinoje 2 d. birželio mėn. 7 val. ryto.

— «Mūsų Lietuvos» prenumeratą apmokėjo: Ernestas Petraitis, Klemensas Dragunas po 5 000 cr., Sofia Misiukaitė 1 200 cr., V. Vaitiekaitienė 2,500 cr.

— Gegužės mėn. 29 d. 20 val. Vila Zelinoje bus Pietų Amerikos Lietuvių Kongresui ruošti komiteto susirinkimas.

— Laiškai: J. Rusevičiui, H. Valavičiui, Aug. Žemaitaičiui, J. Masiuliui, O. Masienei A. Lazdauskui, O. Šimonėnei Jurg. Juzėnui, Ant. Bakčionie nei, A. Gudavičienei, J. Veps tui, A. Pumpšienei, J. Baužiui, A. Kairiui, V. Kutkai, J. Ringelevičiui, Mitruliams.

— Pasaulio Katalikų Moterų Organizacijų Unijos (UMOFK) Tarp. Biuro ir Komisijų posėdžiuose, kurie įvyko Paryžiuje gegužės 4—9 dd., Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungą (PLKOS) ir pavergtų tautų katalikes moteris atstovavo B. Šlepetytė-Vesskuvienė.

— Prancūzų-Baltų Draugija gegužės 12 d. buvo sukvieta si eilę prancūzų ir pabaltiečių diplomatų, politikų ir visuomenės veikėjų J. Chabnier (buv. karo attaché Pabaltijo kraštuose) paskaitai: «Prancūzų-pabaltiečių ryšiai: nuo jų istorinės pradžios iki šių laikų».

LIUANISTIKOS INSTITUTO SUVAŽIAVIMAS VAŠINGTONE

Naujojo Lituanistikos Instituto pirmininko dr. J. Balio iniciatyva gegužės 2—3 d. d.

Vašingtone buvo sukviestas pėmas instituto suvažiavimas išeivijoje. Dalyvavo 21 narys ir apie tiek pat svečių. Buvo priimtas naujas statutas ir įs teigti trys nauji skyriai: 1. Lietuvių spaudos istorijos ir bibliografijos, 2. Lietuvių išeivijos istorijos ir 3. «Lietuvės teisės ir socialinių mokslų, Skaitytos trys paskaitos: V. Mociūno (Naujoji medžiaga apie Strazdą), inž. dr. J. Gimbuto (Maž. Lietuvos antkapiniai paminklai) ir J. Jakšto (Naujoviški V. T. Pašutos Lietuvos valstybės pradžios aiškinimai). Buvo gyvos diskusijos išrinkti 9 nauji tikrieji Instituto nariai: St. Barzdukas, Alf. Čipkus, J. Dainauskas, K. S. Karpis, Dr. D. Krievikas, B. Kviklys, V. Liulevičius, kun. J. Pranskis ir A. Ružancovas. Suvažiavimas priėmė rezoliuciją ir pageidavimus kultūros klausimais.

J. Tauronis

AUKSO MINTYS

— Kai tavo akyse ima slankioti mirties šešėliai — jau leidžias gyvenimo saulė; nenusimink, jei tavo gyvenimo vairs-kryžius: vėl užtekės amžino grožio žvaigždė.

— Nusikratyk nesantaikos — apsaugosi savo širdį nuo mirtingų nuodų.

— Natūralus ūpas — sveikatos veidrodis.

— Viltys, kurios nesimaitina malda, — laikini švyturiai.

— VILA ZELINOS LIETUVIŲ KUNIGŲ telefonas 63-5975 NAUJAS ADRESAS

Tėvų Jėzuitų J. Giedrio, J. Bružiko ir J. Kidyko naujas ir nuolatinis adresai yra šis: RUA LITUANIA, 67, MOOCA, 13, S. PAULO.

Telefono dar neturi, bet galima skambinti farmacijai 93-2341 ir prašyti, kad juos pašauktų.

LIETUVIAMS NUOLAIDA! užsisakant gerus batus pas JONĄ PETRIKĄ

jo paties batų krautuvėje. Rua B. de Itapetininga, 262, 4º and, sala 406, Tel. 35-8873.

PRANEŠIMAS

Lankydami Romoje, Italijoje, apsistokite naujai įrengtuose Liet. Šv. Kazimiero Kolegijos svečių namuose:

«VILLA LITUANIA»

Piazza Asti 25 (Via Casalmonteferrato 33. Tel. 78.90.33. 78.00.14) ROMA — ITALIA.

Rasite jaukią aplinką, sveiką maistą ir neperdetą kainą. Pageidaujama, kad el apsisistojimo laiko būtų susitarta iš anksto.

KOLEGIJOS VA OVYBĖ.

LIETUVIS ADVOKATAS

Albertas Pavilavicius

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Av. Liberdade, 47 - 9º Andr Res.: R. Fernando Falcão, 35 Fones: 37-0395 - 35-5650 - 33-6011 São Paulo

Lietuviškas žodis, daina ir muzika aidi tropikų padangėje iš

RADIO 9 DE JULHO stoties São Paulo mieste,

vidutinėmis ir trumpomis 31 metro bangomis, kiekvieną sekmadienį 10 val. ryto.

Per radijo galima pasveikinti gimtadienio, vardadienio vestuvių ir kitomis progomis.

Radijui laiškus siųsti šiuo adresu: caixa postal 4118, São Paulo. Fone: 63-5975.

TIPOGRAFIA BALTICA

Lietuviška Spaustuvė

ALEKSANDRAS BUMBLIS

Atlieka įvairiausius spaudos darbus pramonei bei prekybai. Dežutes elektros lempoms — Spausdina suviniojimui popierį iki trijų spalvų (krautuvėms). Fabrikuoja «Papel ondulado».

Rua Eduardo Leopoldo, 10 (Coroa), Telefonas 8-6423. Laiškams: Rua General Fonseca Teles 606, S. Paulo.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIE NINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIETUVA».

